

Statusrapport budsjett og handlingsprogram 2023

Forslag til vedtak:

1. Interessepolitisk utvalg tar statusrapport for budsjett og handlingsprogram 2023 til orientering.

Saksfremstilling:

Bakgrunn

Representantskapet i Osloregionen IPR vedtok budsjett og handlingsplan for 2023 i sak 21/22 i møte den 20. desember 2022. I henhold til vedtatt handlingsprogram og budsjett skal sekretariatet avgi statusrapport i løpet av tredje kvartal. På grunn av kommune- og fylkestingsvalg er det ikke styremøte i 3. kvartal. Det avgis derfor en statusrapport per 12. juni 2023. Saken oppdateres til styremøtet 23. juni.

Status

Handlingsprogrammet for 2023 baserer seg på Strategiske føringer for Osloregionen 2021 – 2024 vedtatt av representantskapet i Osloregionen interkommunalt politisk råd den 28. oktober 2020. I 2022 ble det gjort justeringer i handlingsprogram der aktivitetene innenfor de strategiske områdene i større grad var konsentrert om noen tydeligere definerte satsinger og prosjekter. Dette ble blant annet gjort på grunn av endrede økonomiske rammebetingelser, og med bakgrunn i en strategiprosess gjennomført høsten 2021. Denne organiseringen og prioriteringen er videreført i handlingsprogram for 2023.

Erfaringene fra pandemien med digitale møter er videreført i 2023, med en kombinasjon av fysiske og digitale møter, evt hybridmøter. Det gjelder både for de politiske organene og de administrative gruppene i Osloregionen IPR.

Fra april 2023 har kapasiteten i sekretariatet vært betydelig redusert, noe som er nærmere beskrevet under avsnittet *Status administrasjon og kommunikasjon*. Dette har hatt konsekvenser for aktiviteter i organisasjonen.

I denne saken gir vi en oversikt over status så langt i 2023 sammenlignet med vedtatt handlingsplan og budsjett.

Osloregionens arbeid i 2023 skjer innenfor følgende områder:

Administrasjon og kommunikasjon			
Areal, transport, mobilitet og logistikk	Klima og miljø	Konkurranseskraft og attraktivitet	Felleskap og samarbeid

Status administrasjon og kommunikasjon

Sekretariatet var fra og med juli 2022 tre fast ansatte. Dette var Øyvind Såtvedt, Eva Næss Karlsen og Mari Strømvsåg. Fra november 2022 ble det Thelma Bay Bang ansatt en ny medarbeider, dels finansiert av støtte fra Klimasats til prosjektet «Energistasjoner for grønn næringstransport». Thelma har hatt hovedvekt på arbeid med dette prosjektet, samt andre kommunikasjonsoppgaver i organisasjonen. I november begynte også rådgiver Andrea Fyhri Gustavsen i en 40 prosent stilling i sekretariatet i samarbeid med NAV. Andrea har hatt ulike administrative og kommunikasjonsoppgaver på innsatsområdene konkurransekraft (næring) og klima og miljø. Ane Refseth som er student på Handelshøyskolen BI, var intern i sekretariatet i høstsemesteret 2022 og har bistått noe på oppgaver på Konkurransekraft og attraktivitet våren 2023.

Fra april 2023 ble det endringer i bemanningssituasjonen i sekretariatet, da direktør Øyvind Såtvedt med virkning fra 17. april 2023 gikk over i stilling som konstituert seksjonssjef i næringsseksjonen i byrådsavdeling for Næring og eierskap. Fagsjef Eva Næss Karlsen er konstituert som direktør inntil ny direktør er ansatt, Denne endringen, sammen med en sykmelding og senere oppsigelse fra kommunikasjonsmedarbeider har gjort at det har vært en utfordrende periode for sekretariatet, med betydelig mindre kapasitet.

Det er lyst ut to stillinger, et vikariat for tidligere stilling til konstituert direktør og for kommunikasjonsmedarbeider som har sluttet. Ansettelsesprosess er planlagt gjennomført innen 1. august.

Tross utfordringen med mindre bemanning har aktivitetsnivået allikevel vært høyt i annet kvartal, men noen planlagte aktiviteter har blitt utsatt, eventuelt avlyst. For å avbøte på noen av utfordringene med kapasiteten i sekretariatet er det gjennomført to direkte anskaffelser på ca 80-90.000 kr hver. Jan Carsten Gjerløw fra selskapet Evig Grønn AS er engasjert som konsulent på prosjektet «Energistasjoner for grønn næringstransport». Gjerløw var prosjektleder for Østlandssamarbeidet i tidlig fase av deres prosjekt. Grethe Salvesvold er engasjert som konsulent for å bistå på innsatsområdet Areal, transport, mobilitet og logistikk, spesielt med NTP-arbeidet, men også på andre oppgaver. Salvesvold har tidligere vært ansatt i Osloregionens sekretariat. Det er også inngått en avtale med Footprint om å bistå i utarbeidelse av kommunikasjonsmaterieill i NTP-arbeidet. Dette arbeidet vil gjennomføres i siste halvdel av juni.

Flyttet til nyoppussede lokaler

Sekretariatet er lokalisert i lokaler hos MESH, en «co-working space» for oppstartsselskaper og små firmaer, i Tordenskiolds gate 2, nær Oslo rådhus. Osloregionens lokaler har 6 arbeidsplasser, hvorav en disponeres av foreningen Osloregionens Europakontor. Det har de siste årene vært gjennomført oppgradering av lokalene. I januar flyttet sekretariatet inn i nyoppussede lokaler i 2. etasje, i nærheten av Oslo Business Region.

Kommunikasjonsaktiviteter

Ved siden av nyhetsbrev, som sendes ut 1 til 2 ganger pr måned, er Osloregionens websider og sosiale medier de viktigste kanalene for kommunikasjon. Websidene oppdateres jevnlig med nyheter. I tillegg legges sakspapirer til møter i Osloregionens organer ut på sidene.

Som en del av prosjektet «Energistasjoner for grønn næringstransport» er det i samarbeid med Østlandssamarbeidet etablert en prosjektside for prosjektet, www.energistasjoner.org. Det er også gjennomført egne kommunikasjonsaktiviteter i prosjektet, herunder pressemeldinger som igjen har gitt flere medieoppslag.

Status for innsatsområde Areal, transport, mobilitet og logistikk

Representantskapet har vedtatt følgende hovedprioriteringer for dette området:

- Delta i prosessen med NTP 2025-2036 og følge opp implementeringen av gjeldende NTP, overfor Stortinget, regjeringen og transportetater
- Gjennomføre jernbanekampanje våren 2023
- Gjennomføre prosjektet "Energistasjoner for grønn næringstransport", bl.a. oppfølging av potensielle lokasjoner for infrastruktur og utvikling av veileder for etablering av infrastruktur for tyngre kjøretøy
- Følge opp grensekryssende transport-korridorer, med hovedfokus på jernbane
- Følge opp Osloregionens ATP-strategi og grunnidé om flerkjernet utvikling med fokus på byområdene. Det skal også vurderes mulighet for europeisk samarbeid på dette temaet.

Arbeidet på innsatsområde våren 2023 har i hovedsak blitt fulgt i henhold til handlingsprogrammet, med et unntak. Det har vært forberedt med jernbanekampanje, med opprinnelig plan for gjennomføring april-juni. På grunn av bemanningssituasjonen i sekretariatet er kampanjen foreløpig utsatt. Energistasjonsprosjektet har også hatt noe lavere aktivitet enn planlagt, men er ventet å følge plan for året. Nedenfor er ellers en kort oppsummering av arbeidet på innsatsområdet.

Oppfølgingen av arbeidet med NTP 2025-2036 har bl.a. bestått i etablering av og arbeide i administrativ NTP-gruppe, med forberedelse av Osloregionens svar på høring av NTP-utredninger, med frist 3. juli. Som en del av arbeidet ble det også arrangert en NTP-konferanse 4. mai i samarbeid med NHO Viken Oslo, Østlandssamarbeidet og LO Oslo Akershus. Det har ikke vært gjennomført møter med stortingspolitikere utover politisk samtale på NTP-konferanse. Dette planlegges gjennomført høsten 2023 og våren 2024.

Prosjektet «Energistasjoner for grønn næringstransport» gjennomføres i hovedsak i henhold til plan, bl.a. med etablering av nettside www.energistasjoner.org. Norconsult er engasjert for å bistå i utarbeidelse av veileder for etablering av energistasjoner. Det er gjennomført fire workshops med ulike aktører som en del av dette arbeidet. Det er også gjennomført befaringer og annen kartlegging av potensielle lokasjoner for energistasjoner. Som del av arbeidet er det også god dialog med Statens Vegvesen og Grønt Landtransportprogram.

Osloregionens sekretariat har deltatt på møter om grensekryssende jernbaneforbindelser, både korridoren Oslo – Stockholm og Oslo – Gøteborg.

Osloregionens ATP-strategi er sentral i innspill til NTP og andre prosesser. Det er planlagt oppfølging av mulig interreg-prosjekt høsten 2023.

Osloregionen er med som partner i søknad til Horisont Europa om urbane-rurale synergier. Av praktiske grunner er Ringerike kommune registrert som partner i søknaden.

Status for innsatsområde Klima og miljø

Representantskapet har vedtatt følgende hovedprioriteringer for dette området:

- Utarbeide rapporten Klima- og miljøstatus 2023 og dele de gode historiene fra kommunene i Osloregionen
- Gjennomføre fagseminarer/webinarer (Osloregionens klima- og miljøskole) med formål å bidra til kompetanseutvikling og erfaringsdeling
- Bidra til å opprettholde natur- og arts mangfold, blant annet dele erfaringer med bruk av arealregnskap, og utvikling av planer for naturmangfold
- Gjennomføre prosjektet "Oppdrag Oslofjorden", for å bedre miljøtilstanden i fjord, vann og vassdrag
- Fremme sirkulærøkonomi ved å følge opp utvalgte tema fra regjeringens (kommende) handlingsplan for sirkulær økonomi, med fokus på kommunenes rolle

På innsatsområdet Klima og miljø har det vært noe mindre aktivitet enn planlagt våren 2023. Dette skyldes dels bemannings situasjonen, men også at andre oppgaver har vært mer ressurskrevende enn opprinnelig planlagt.

Årets rapport Klimastatus 2023 er under utarbeidelse. Klima-, miljø- og naturhistorier fra hele regionen er hentet inn. Rapporten er planlagt ferdigstilt tidlig høsten 2023.

En hovedvekt av arbeidet på dette innsatsområdet våren 2023 har vært knyttet til prosjektet *Oppdrag Oslofjorden* og gjennomføring av konferansen «Leverandørkonferanse for Oslofjorden» som ble gjennomført 18. april i samarbeid med Leverandørutviklingsprogrammet, Norsk Vann, Vannklyngen og Østlandssamarbeidet.

Det er planlagt gjennomført klimaskole-arrangementer for høsten 2023 på tema klimaregnskap og klimaledelse.

Våren 2023 er det også forberedt et underlag for Osloregionens videre oppfølging av sirkulær økonomi.

Status for innsatsområde Konkurranseskraft og attraktivitet

Representantskapet har vedtatt følgende hovedprioriteringer innenfor dette området:

- Fremme kunnskap om Osloregionens sterke næringsmiljøer, regionalt, nasjonalt og internasjonalt
- Utarbeide og forankre et næringspolitisk posisjonsnotat for Osloregionen
- Bidra til økt tilgang på relevant kompetanse i næringslivet i Osloregionen i samarbeid med næringslivet
- Utarbeide, forankre og gjennomføre en strategi for arbeidet med å tiltrekke og tilrettelegge for internasjonale talenter i Osloregionen.
- Videreutvikle samarbeidet i «Team Oslo» med å fremme Osloregionens internasjonale posisjon og attraktivitet for besøkende, talent og investeringer.
- Være pådriver for å legge til rette for grønn næringsutvikling, bl.a. gjennom å bruke offentlige anskaffelser for å stimulere til innovasjon

Innenfor innsatsområdet har Osloregionen vært delaktig i lansering av et BATTCHAIN nettverk for batteri på tvers av fagmiljøene i Smart Innovation Norway, Kongsberg Innovasjon og Kunnskapsbyen Lillestrøm. I tillegg har Osloregionen engasjert seg i Oslo Science City for å bistå i deres arbeid kommunikasjonsstrategi og profilering, og Osloregionen har bistått Nor-Shipping med aktiviteter i regionen. Pga kapasitetsutfordringer så ble et planlagt arrangement på Kongsberg Agenda avlyst. Temaet var mulighetsrommet for næringslivet i Osloregionen knyttet til "Grønt Industriløft" strategien som regjeringen presenterte høsten 2022. Det vil bli vurdert å gjennomføre et næringsseminar senere.

Gjennom våren har også Osloregionen utarbeidet et næringspolitisk posisjonsnotat i samråd med faggruppen for næring, og den har vært på høring hos medlemmene. Endelig versjon legges frem til politisk behandling i interessepolitisk utvalg 12. juni og i styremøtet 23. juni.

Osloregionen har jobbet gjennom vinteren og våren med videre utvikling av nettsiden "Oslopolititan", rettet mot internasjonale som vil flytte til regionen før jobb. Endelig lansering av nye elementer er utsatt pga. kapasitetsutfordringer, men vil være på plass i juni 2023. I tillegg har sekereteriatet lansert en ny Instagram kanal for internasjonale som bor i regionen, som fungerer som en ukentlig take-over konto. Dette er både en stedsmarkedsføring og talentattraksjonsprosjekt i ett. I tillegg har Osloregionen bistått med en Oslo kommune-ledet pilot for en mer effektiv registrering og ankomst for kvalifiserte arbeidsinnvandrere utenfor EU. Osloregionen jobber også videre med tilbudsutvikling av Oslo Talent Pool (database med Oslo-interesserte tech personer), og testgruppe vurderes nå gjennom et nytt analyse verktøy for å matches mot konkrete stillinger i Oslo. Osloregionen deltar også på vegne av Norge i en benchmark studie for internasjonale studenter og bedrifter om hvordan det er å få seg jobb i Norge. Studien gjøres på tvers av åtte land, og vi vil kunne sammenligne hvor tilgjengelig norsk arbeidsliv er. Lansering vil være til høsten.

BEST-konferansen har i år tema kompetanse og tilgang på arbeidskraft og vi gleder oss til et spennende program 8. juni. I tillegg vil integrering av arbeidsinnvandrere og nasjonal markedsføring av Norge som arbeidsland være tema på Arendalsuka i august. Osloregionen samarbeider med flere partnere om disse arrangementene.

På nasjonalt hold har Osloregionen har også levert hørings svar på NOU 2022:18 Mellom mobilitet og migrasjon, og Osloregionen har holdt foredrag om Norges behov for internasjonal profilering og internasjonal talentattraksjon til nettverk i Mo i Rana, Møre og Romsdal, Oslo Business Region arrangement, samt et nytt batterisamarbeid med Innovasjon Norge og nordiske partnere.

I fjor reiste Osloregionen med flere av medlemskommunene på studietur til København for å se hvordan de arbeidet med å tilrettelegge for utenlandsk arbeidskraft og jobbet med talentrekruttering. Turen resulterte i tre nettverk, hvor det første et internasjonalt nettverk av regioner og land som jobber aktivt med talentattraksjon. I tillegg har Osloregionen etablert og leder et tilsvarende nasjonalt nettverk med norske byer og regioner, samt at vi har satt i gang et "best practice" nettverk for medlemskommunene. I tillegg har vi sendt inn en søknad om finansiering til Viken fylkeskommune om etablering av en "medfølgende partner program", som vi forventer svar på før sommeren.

Det ble avholdt møte med Osloregionens Internasjonale Advisory Board i februar i Oslo. Med på møtet var også direktøren for Oslo Business Region og direktøren for Visit Oslo. Temaet på møtet var hvordan arbeidet med å styrke Osloregionens internasjonale posisjon kan organiseres best mulig, og hvordan Team Oslo samarbeidet som ble lansert i 2022 kan organiseres og styrkes. Samarbeidet innebærer ikke noen økonomiske forpliktelser, men handler om å samarbeide om prosjekter og tiltak basert på Osloregionens internasjonale profileringsstrategi. TEAM Oslo hat møtt to ganger, en gang høsten 2022 og en gang våren 2023. Neste møte er høsten 2023.

Samarbeidet med Nasjonalt program for leverandørutvikling om å stimulere innovative offentlige anskaffelser ble videreført inn i 2023, og det ble gjennomført en Leverandørutviklingskonferanse om teknologi og løsninger knyttet til miljøtilstanden i Oslofjorden i april 23.

Status for innsatsområde Fellesskap og samarbeid

Representantskapet har vedtatt følgende hovedprioriteringer innenfor dette området:

- Besøk hos medlemmer og regionråd i regionen
- Gjøre Osloregionens interesser kjent i regjeringsapparatet og på Stortinget
- Fremme gode samarbeidsløsninger mellom staten, kommunene og fylkeskommunene på Østlandet
- Arrangere BEST-konferansen i juni 2023
- Fremme kunnskap om Osloregionen, erfaringsoverføring mellom medlemmene og informasjon om aktiviteter i regi av samarbeidet

De strategiske føringer for Osloregionen skal rulleres og er planlagt lagt frem for Representantskapet våren 2024. Høsten 2023 vil det derfor bli igangsatt et arbeid i administrative grupper, deretter involvering av politiske organer for å forberede underlaget for nye strategiske føringer for perioden 2025-2028. Dette vil påvirke Organisasjonens arbeid høsten 2023.

I 2023 har sekretariatet deltatt på møter i regionråd i perioden januar til mars. Ytterligere besøk vil bli gjennomført høsten 2023.

Et mål med det interessepolitiske arbeidet er å gjøre Osloregionens interesser kjent i regjeringsapparatet og på Stortinget. Osloregionen har så langt i 2023 avgitt uttalelser til NOU 2023:3 Mer av alt raskere (PDF) Energikommisjonens utredning, NOU 2022: 18 Mellom mobilitet og migrasjon og en uttalelse til regjeringen *En regelstyrt incentivordning for film- og tv-serie produksjoner må prioriteres*

BEST-konferansen arrangeres 8. juni, se omtale i forrige avsnitt.

Osloregionens administrative koordineringsgruppe, faggruppene og andre administrative grupper har så langt i 2022 hatt et høyt aktivitetsnivå, med både digitale og fysiske møter. Den 30.-31. august arrangeres årets faggruppesamling i Ringeriksregionen. med både felles faglig program og møter for de respektive gruppene, befaringer og sosialt samvær.

Budsjettstatus (presenteres i møte 12. juni og utarbeides endelig til styremøte 23. juni 2023)